

TIPY

Martinů srdcem

Dvojice mladých hudebníků Vilém Vlíček (violoncello) a Denis Linnik (klavír) nahrála v Basileji pro Supraphon kompletní dílo Bohuslava Martinů pro violoncello a klavír. První CD obsahuje zásadní skladby, které se již staly součástí komorního repertoáru, druhé je věnováno skladbám méně známým. „Mezi drobnějšími skladbami jsou podle mého názoru kusy, které jsou naprosto neznámé, ale přitom úžasné,“ říká Vilém Vlíček. Oba interpreti jsou technicky a hlavně interpretačně na výši a jejich nahrávka posluchače přímo pobízí, aby poslouchal nejen ušima, ale i srdcem, jak si interpreti přejí. Podařilo se jim vystihnout strukturu skladeb, a navíc i emoci. Nahrávku lze doporučit všem zájemcům o komorní hudbu, nejen zapřísahlým vyznavačům rodáka z Poličky. **Martin Zvěřina**

Bohuslav Martinů: Complete works for cello and piano; Vilém Vlíček, Denis Linnik. 2CD, Supraphon 2025.

Bornová čerpá z chalupy

Výstava výtvarnice Eriky Bornové čerpá z její chalupy v bývalých Sudetech. Těží z toho, co se skrze ni dozvěděla. O kraji pod Lužickými horami i o lidech včetně těch odsunutých. Název akce obsahuje jméno Traudi Schönfeld, což byla dívka, jež v chalupě před 80 lety žila. O moc víc se Bornové zjistit nepodařilo. Proto vystavené obrazy opírá více o fantazii. O fiktivní portréty Traudi, o hrnečky, jež jsou stále v chalupě a ona se jich mohla dotýkat. Do paměťové stopy zahrnuje i reflexe přírody. Není to osamělý nápad: Teplice nechaly vztyčit sochu polárníka Julia Payera, Děčín pořádal výstavu o tamních námořnících, logicky většinou etnických Němcích, a Vinařství sv. Tomáše v Malých Žernosekách nabízí bílé víno Pfannschmidt, podle příjmení původního vinaře. Je to prostě jistý trend. **Zbyněk Petráček**

Erika Bornová: Stíny horkého léta Traudi Schönfeld. Galerie Václava Špály, Praha. Do 24. 8.

Technobratři ve víře

Nejbohatší muž planety technologický podnikatel Elon Musk se sice s americkým prezidentem Donaldem Trumpem rozešel ve zlém, ale další technologičtí miliardáři se dál snaží Trumpovu administrativu a jeho samého ovlivňovat. Co chtějí a jak se mohli hlasatelé pokroku za každou cenu spojit s Trumpovými republikány, kteří tvrdí, že obnovují starý svět? To se snaží ve své knize Éra X vysvětlit novinářka Tereza Zavadilová. Je to zajímavé čtení, protože technologičtí bossové, jak autorka upozorňuje, mají zájem nejen o množení svých peněz, ale mají i svoji vlastní politickou a často i ideologickou agendu, či dokonce něco, co spíš vypadá jako sekulární víra. A tu je dobré sledovat.

Marek Hudema

Tereza Zavadilová: Éra X. Co chtějí Musk, Thiel, Trump & spol. Vydalo nakladatelství Práh, Praha 2025. 286 stran.

Ohlédnutí za samotářem

Bylo to tak nějak symbolické, i když nesmírně smutné. V sobotu večer vyvrcholil karlovarský filmový festival, kde dokumentární film režiséra Mira Rema Raději zešít v divočině triumfoval a získal první cenu. V kalné nedělní ráno, kdy se diváci teprve probírali z festivalové kocoviny, se pak veřejnost dozvěděla, že se jeden z protagonistů vítězného snímku František Klišík utopil. Jako kdyby do tohoto světa – světa filmu, úspěchu, conformity a vůbec civilizace – nepatřil. Taký do něj nechtěl patřit: ne nadarmo se František Klišík stal jedním z hrdinů stejnojmenné knihy Aleše Palána a Jana Šibíka o šumavských samotářích, podle které Miro Remo svůj film natočil. A tahle tečka za jinak velmi vydařeným dokumentem je dalším důvodem, proč se na něj podívat. **David Lancz**

Raději zešít v divočině. Česko/Slovensko, 2025, 84 minut. Režie Miro Remo.

Návrat do Sudet

Co spojuje Kateřinu Tučkovou a Leoše Kyšů? A co mají společného Jaroslav Rudiš s Jakubou Katalpou? Jsou to Sudety, region v pohraničí, který silně poznamenal poválečný odsun německého obyvatelstva a zanechal v něm stále nesmazané (a možná i nesmazatelné) šrámy. Co se odehrávalo předtím, než běh věcí v pohraničí nenávratně vykojil? Na to se zaměřuje desítka z nejlepších současných českých autorů, kteří se ve svých povídkách zaměřují na klukovská dobrodružství, první lásky, ale také nenávist i šilenství, které doprovázejí tento vykořeněný kraj. Kraj, co se před osmdesáti lety tolik změnil.

David Lancz

Kolektiv autorů: Sudety: Ztracený ráj. Vydalo nakladatelství Host, Brno 2025. 312 stran.

Brown a Lynch

Když v roce 1845 vyšel román Alexandra Dumase Hrabě Monte Cristo, začali k pevnosti If mířit první turisté. „V té době pevnost fungovala stále jako vězení a pro určitý typ milovníků literatury a historie byla neodolatelným lákadlem,“ popisuje počátky literární turistiky Michal Komárek. Právě peklo nastalo až koncem dvacátého století, do jeho sedmého kruhu jsme se dostali s romány Dan Browna. A teď jeho připravované dílo vypráví o Praze... Také se podíváme na „nejnovější“ knihu Davida Lynche Chytání velkých ryb, vydané podruhé v rozšířené verzi ke dlouho připravované výstavě režisérovy malířské tvorby v pražském Centru moderního umění DOX, kterou měl sám Lynch zahajovat. **Petr Kamberský**

K vašim rukám od brzkého jitra 26. července.